

SISÄLLYS

PROLOGI	8
ESIPUHE	11
Päivi Hamarus, Pekka Kanervio, Laila Landén ja Seppo Pulkkinen JOHDANTO	13

OSA 1.

ARJEN NÄKÖKULMAT

Hillevi Suutala PERHEEN NÄKÖKULMA	17
Tatjana Pajamäki LAPSEN NÄKÖKULMA	28
Kimmo Jouhki NUORISOTYÖN NÄKÖKULMA	36
Arja Antikainen PERUSKOULUN OPETTAJAN NÄKÖKULMA	48
Maire Vidgrén AMMATTIOPPILAITOKSEN OPETTAJAN NÄKÖKULMA	53

Merja Pulkkinen ja Johnny Kotro OPINTO-OHJAAJAN NÄKÖKULMA.....	61
Kaisa Isotalo REHTORIN NÄKÖKULMA.....	72
Marjo Kyllönen SIVISTYSJOHTAJAN NÄKÖKULMA.....	80
Juha Paananen OPETUSALAN AMMATTIJÄRJESTÖN NÄKÖKULMA.....	92
Tiina Impola KOULUTERVEYDENHOITAJAN NÄKÖKULMA.....	102
Jari Lindholm POLIISIN NÄKÖKULMA.....	110

OSA 2.

ELÄMISMAAILMAT

Seppo Pulkkinen ja Pekka Kanervio NUORTEN ELÄMISMAAILMA.....	119
Seppo Pulkkinen ja Pekka Kanervio KOULUN ELÄMISMAAILMA.....	142
Pekka Kanervio ja Seppo Pulkkinen AIKUISTEN ELÄMISMAAILMA.....	154

OSA 3.

NUORI SYSTEEMIN SYÖVEREISSÄ

Päivi Hamarus ja Laila Landén SYSTEEMIT OHJAUKSEN JA VALLAN VÄLINEINÄ	168
Päivi Hamarus ja Laila Landén AJAN, PAIKAN JA VUOROVAIKUTUKSEN MERKITYS TOIMIVASSA SYSTEEMISSÄ	182
Päivi Hamarus ja Laila Landén SYRJÄYTTÄÄKÖ SYSTEEMI?	187
Päivi Hamarus ja Laila Landén SYSTEEMISTÄ RINNALLA KULKEVAKSI VASTUUNOTTAJAKSI	189

OSA 4.

TULEVAISUUSNÄKÖKULMAT

Marjo Kyllönen TULEVAISUUDEN KOULUN JOHTAJUUDEN SKENAARIOITA	193
Matti Rautiainen, Emma Kostainen, Tiina Silander, Päivikki Jääskelä ja Ulla Klemola MUMMO PANNUHUONEESSA JA MUITA TARINOITA TULEVAISUUDEN KOULUSTA	208
Pekka Kanervio, Seppo Pulkkinen, Laila Landén ja Päivi Hamarus LOPUKSI: MITÄ PITÄISI TEHDÄ?	220
LÄHTEET	226
KIRJOITTAJAT	236